

## Viðmerkingar til Umhvørvisárinsmeting "Vindorkuverkætlan í Klivaløkshaga", Sandoy.

Ætlanin fyri vindmyllulund í Klivaløkshaga og atkomuveg fevnir um eitt øki á áleið 3,2 km<sup>2</sup>. Fyri at lætta um, brúka vit her heitið Klivaløkshagi fyri tað avmarkaða øki umframt atkomuvegin. Økið hevur Søltuvík vestaru megin og Gróthúsvatn í landsynningshorninum. Gróthúsvatn og Sandsvatn liggja ávikavist áleið 500 m og 1 km eystanfyri Klivaløkshaga, og nærbýlta lendi í Sandi liggur áleið 1 km í ein landsynning. Søltuvík liggur áleið 500 m vestanfyri avmarkaða økið í Klivaløkshaga.

Økið liggur á einari rættiliga javnt hækkandi slættu, ið strekkir seg í ein útnyrðing upp móti Bøllufjalli.

Nágreiniligar viðmerkingar finnast í fylgjiskjalinum. Niðanfyri koma vit bert lættliga inn á okkara viðmerkingar og niðurstøður.

- Yvirlitið yvir umhvørvisárin (Mynd 11 í Umhvørvisárinsmetingini) er ófullfíggað, tá ið tvey týðandi árin ikki eru tikin við: Minking og harvið óvendingar tap av lendi og náttúruøkjum, og umhvørvisárin og tilfeingisnýtsla við jøvnu útskiðingini av óendurnýtiligum tilfari í torni og vindmylluveingjum.
- Óljoð: Tað tykist ósannlíkt, at eingin ljóðdálking skal vera eftir 500 m, nú tað í opnum lendi longu kann hoyrast órógvandi ljóð frá áður uppsettum vindmyllum munandi longur vekk enn tað.
- Margfeldið av fugli er munandi størri enn frágreiðingin um lívfrøðiliga margfeldi sipar til. Hetta er galdandi bæði fyri Klivaløkshaga og Gróthúsvatn.
- Vindmyllurnar vera virknar árið runt. Av tí orsök má lívmargfeldið, serliga fyri fugl, eisini kannast í øllum tíðarskeiðum av árinum, og ikki bert á sumri.
- Summi sløg eru munandi meira viðbrekin fyri vindmyllunum enn frágreiðingin um tað lívfrøðiliga margfeldið sipar til.
- Økið Sandsvatn-Gróthúsvatn og vestureftir móti Søltuvík hevur støðu sum Important Bird Area (IBA), og umskarar við sunnaru pørtunum av Klivaløkshaga.
- Bergini frá Gróthúsvatn og vestureftir, umframt nærum øll vestara síða av Sandoyinni hevur støðu sum Important Bird Area (IBA).
- Klivaløkshagi er sostatt umgyrdur av Important Bird Areas og umskarar eitt teirra.
- Vandin fyri at fuglur rennur seg í vindmyllurnar er vælkendur, og verður ikki nevndur meira her.

Føroyar hava bundið seg til Agenda 2021 og Agenda 2030

(<https://hagstova.fo/fo/tidindi/nyggj-heimasida-vid-heimsmalunum> og <https://sdg.hagstova.fo/>). Tey burðardyggu menningarmálini hava fleiri mál, sum viðvíkja lívmargfeldi, og niðanfyri vilja vit stutt sitera nøkur av deilmálunum í burðardyggu menningarmál 15, ið viðvíkur lív á landi.

- Deilmál 15.1: Fyri 2020 at tryggja varðveitslu, endurskapan og burðardyggja nýtslu av vistskipanum á landi og í feskvatni og teirra veitingum, serstakliga skógum, mýrlandi, fjøllum og turrlandi, í samsvari við skyldur sambært altjóða avtalum.

- Deilmál 15.5: Sum skjótast at fara undir týðandi tiltøk at tálma oyðingini av natúrligum bú- og gróðrarøkjum, steðga lívmargfeldismissi og fyri 2020 at verja og forða fyri, at hótt sløg verða týnd.
- Deilmál 15.9: Fyri 2020 at flætta virði í vistskipanum og lívmargfeldi upp í lands og staðbundnar ætlanir, menningartilgondir, í átaksætlanir at minka um fátækt og í greiningar.
- Deilmál 15.a: Fáa til vega og økja munandi um fíggjarliga tilfeingið frá øllum keldum at varðveita og á burðardyggan hátt nýta lívmargfeldi og vistskipanir.

Føroyar hava lítlan ella ongan framburð gjørt í málinum um at varðveita lívmargfeldi á landi, í vatni ella í sjónum, ella á annan hátt at nærkast teimum náttúrugrunndaðu burðardyggum menningarmálunum, eiheldur tey deilmálini sum skuldu verið rokkin áðrenn 2020. Tað er stórur tørvur á, at fáa gjørt eina samlaða ætlan yvir náttúruvirði okkara, so at økir við stórum og/ella serligum náttúruvirðum kunnu verjast á ein betur hátt.

Á hendan hátt vil tað í framtíðini bera til at byggja út við grønar orku, uttan at týðningarmiklir partar av føroysku náttúruni oyðileggjast.

Føroya Fuglafrøðifelag vil sterkt mæla til at:

1. Ætlanir um vindmyllulund í Klivaløkshaga verða niðurlagdar.
2. Náttúruvirðini í øllum økjum, ið kunnu vera aktuel fyri vindmyllubygging verða kannaði gjølla skjótast møguligt.
3. Gongd verður sett á eitt heildaryvirlit yvir náttúruvirðir fyri alt Føroyar, har land, kommunur og privat skulu taka fyrivarni fyri hesum yvirliti tá ætlanir vera gjørdar um eitthvørt slag av útbygging, herundir bygningar, vegir, vindmyllur, avveitingar o.s.fr.

Vegna Føroya Fuglafrøðifelag,

Jón Aldará, formaður

## Fylgjiskjal

### *Viðmerkingar til partin um umhvørvisárin*

Á Mynd 11 vanta tvey týðandi ting, ið hava stór umhvørvisárin: i) Í praksis er skerjing av økjum, ið verða fjald av vegum, uppsetingar- ella innleggingarstöðum og vindmyllum óvendandi. Hetta verður nevnt í sektiún 2.8, men sæst ikki aftur á Mynd 11. ii) Tað eru ikki bert ellutir og eykalutir, ið enda sum burturkast. Vindmyllurnar slítast, og vanliga verður sagt, at vindmyllurnar mugu skiftast út eftir 25 árum. Hendinga ferð mugu vindmylluveingirnar skiftast oftari enn hetta. Sum stöðan er í dag, eru deilirnir frá vindmyllunum nærum ógjørligir at endurvinna.

Bæði hesi ting mugu sigast at vera týðandi umhvørvisárin. Byggingin ávirkar náttúruna á ein nærum óvendandi hátt, hon hevur við sær burturkast, ið ikki kann niðurbrótast, umframt at tað er kostnaðarmikið at skifta vindmyllurnar hvørt 25. ár.

### *Viðmerkingar til partin um óljóð*

At síggja til, liggja bygdu økini uttanfyri tey øki, ið verða ávirkaði av óljóði, nú tey mettu markini fyri givnu ljóðstigini ikki rækka oman til Gróthúsvatn (mynd 12 - 20). Óljóð innanfyri tey givnu db(A) rækka altso færri enn 500 meter uttanfyri givna øki í Klivaløkshaga. Ásettu mørkini fyri óljóð eru rættiliga symmetrisk runt um vindmyllurnar, og upplýst verður, at væntaða óljóðið er rokna við ávikavist 6 og 8 m/s. Hetta letur upp fyri tveimum møguligum tulkingum: 1. Symmetriin tekur seg upp við, at tað er rokna hvussu langt ljóðið ferðast tå ið atlit verður tikið til at vindurin vil bera ljóðið við sær, og hetta er rokna fyri vind úr øllum ættum. 2. Ljóðmarkið er rokna fyri stilliveður, ella sagt á annan hátt, tekur ljóðið seg upp við ávísari vindstyrki, men ljóðið verður spjatt sum um at tað er stilli. Harvið er hædd ikki tikin fyri, at vindurin faktiskt kann bera ljóð við sær yvir lang strekki.

Ljóð frá vindmyllum kann uttan trupulleika berast yvir 1 km. Tað er lætt at hoyra vindmyllurnar í Húsahaga og Gellingarkletti, tå ið man stendur á Reiðskarð (sum "svijs-svisj" ljóð), áleið 2000 metur frá nærmastu vindmylluni, um ættin er røtt og vindmegin er passalig.

Hvar vilja ljóðmørkini liggja við ymsu vindmegini úr vestan ella í ein útnyrðing, tå ljóðið verður borið móti bygdu økjunum í Sandi?

### *Viðmerkingar til lívfrøðiliga margfeldið, serliga við atlit til fugl*

Kanningar eru gjørdar av gróður, skordýrum og fuglum. Fuglateljingar eru gjørdar við Gróthúsvatn 17. juni og 6. juli 2023, í Klivaløkshaga 28. juni og 16. juli 2023, og fram við atkomuvegnum 17. og 23. juni 2023. Vit hava lagt saman hesar teljingar deilt upp á sløg í Talvu 1, soleiðis at tað gerst lættari at samanbera við egnar teljingar og aðrar teljingar skrásettar á eBird.

**Talva 1.** Samandráttur av fuglateljingunum úr frágreiðingini um lívfrøðiliga margfeldið í Klivaløkshaga (fylgjiskjal 4 til umhvørvisárinmetingina). Tølini stava frá eini samanteljing av eygleiðingunum í Talvu 7 og 11 (Gróthúsvatn 17.06.2023 og 06.07.2023), Talvu 8 og 9 (Klivaløkshagi, vegurin niðan í hagan 17.06.2023 og 23.06.2023), umframt Talvu 10 og 12 (Klivaløkshagi 28.06.2023 og 16.07.2023).

	Gróthúsvatn		Vegurin		Klivaløkshagi	
	17.06	06.07	17.06	23.06	28.06	16.07
Brandgás	400	97	2			
Grágás		32	2			
Tjaldur	1	2	3	3	10	12
Lógv				1	5	4
Spógvi				2	12	14
Myrisnípa						1
Fjallmurra	2					
Grágrælingur					1	
Helsareyði	3	1				
Kjógvi					4	6
Skúgvi			1		3	1
Skatumási			2			
Likka	1	10	1			2
Svartbak	2	2				
Terna						10
Kráka			1			2
Steinstólpa			8	12	16	28
Erla kongdóttir		1				
Summartítlingur		1				
Grátítlingur			2	4	2	2
<b>Tal av sløgum</b>	<b>6</b>	<b>8</b>	<b>9</b>	<b>5</b>	<b>8</b>	<b>11</b>

- Vit halda tað vera sera ónøktandi at ein teljing av fuglum bert er gjørd yvir fáar dagar í juni og juli mánaða. **Vindmyllurnar vera í nýtslu alt árið, og tí er tað als ikki nøktandi at teljingar ikki eru gjørdar yvir størri partar av árinum.** Tað er als eingin upplýsing um, hvussu økist verður vitja av fuglum í flytitíðini á várið og á heystið.
- Tal av sløgum í Klivaløkshaga: Vit hava gjørt eina teljing í august 2023, har vit eyðmerktu átta sløg. Vit gjørdur tvær teljingar í tíðini 20 - 23 mai 2024. Her vóru funnin ávikavist 16 og 18 sløg (Talva 2). Teljingin í mai mánaða er munandi hægri enn skrásetingarnar í samband við umhvørvisárinmetingina (Talva 1).

**Talva 2.** Fuglateljning í Klivaløkshaga og umhvørvi har um. Teljingarnar byrjaðu við vegin til Søltuvík tættast útsynningshorninum (14.08.2023) ella tættast landsynningshorninum (20.05.2024, 23.05.2024) til Klivaløkshaga, og hildu fram í útvið beina linju upp ímóti vindmátaramastrinum, har teljingin endaði (14.08.2023, 20.05.2024), ella helt fram upp móti útnyrðingshorninum og har frá í ein eystan undir Bøllufjall og síðan í ein sunnan áleið javnfjart við eystari markið (23.05.2024). Fuglur við Gróthúsvatn og økini runt Gróthúsvatn er ikki taldur við. Teljingarnar eru gjørdar á konservativan hátt, har fuglur í ávísu øki bert er taldur eina ferð, hóast fuglurin ikki hevur verið sjónligur ella til at hoyra fyri eygleiðarin í eina tíð.

Sløg	Latín	14.08 2023 <sup>1</sup>	20.05 2024 <sup>2</sup>	23.05 2024 <sup>3</sup>	Reyðlistastøða <sup>8</sup>			
					FO 2005 <sup>4</sup>	ÌS 2018 <sup>5</sup>	NO 2021 <sup>6</sup>	EVR 2021 <sup>7</sup>
Brandgás	<i>Branta bernicla</i>			3		LC	NT	LC
Bládúgva*	<i>Columba livia</i>		3		NT*	LC	NA	NT
Tjaldur	<i>Haematopus ostralegus</i>	2	13	22	NT	EN	NT	VU
Hagalógv	<i>Pluvialis apricaria</i>	1	6	11	VU	LC	NT	LC
Spógvi	<i>Numenius phaeopus</i>	3	4	18	VU	LC	NT	LC
Myrisnípa	<i>Gallinago gallinago</i>	2	1	5	NT	LC	LC	VU
Fjallmurra	<i>Calidris alpina</i>			4	CR	LC	LC	LC
Ubestemt vader		2			-	-	-	-
Kjógv	<i>Stercorarius parasiticus</i>	6	4	17	EN	EN	VU	EN
Skúgvur	<i>Stercorarius skua</i>	4	5	4	VU	CR	LC	LC
Fiskimási	<i>Larus argentatus</i>		9	4	NT	NT	VU	LC
Likka	<i>Larus fuscus</i>		6	8	NT	DD	LC	LC
Svartbak	<i>Larus marinus</i>		1	1	NT	EN	LC	LC
Terna	<i>Sterna paradisaea</i>		4	3	EN	VU	LC	LC
Havhestur	<i>Fulmarus glacialis</i>		1			EN	EN	VU
Grákráka	<i>Corvus cornix</i>	2	1	5	NT		LC	
Ravnur	<i>Corvus corax</i>		1	1	NT	VU	LC	LC
Stari	<i>Sturnus vulgaris</i>			2		LC	NT	LC
Steinstólpa	<i>Oenanthe oenanthe</i>	2	2	11	NT	LC	LC	LC
Summartítlingur	<i>Anthus pratensis</i>		1	1	NT	LC	LC	LC
Grátítlingur	<i>Anthus petrosus</i>			1	NT	LC	LC	LC
Óvist slag av títlingur			2		-	-	-	-
<b>Tal av sløgum</b>		<b>8 + 1</b>	<b>16 + 1</b>	<b>18</b>				

1. Teljingin varð gjørd í tíðarskeiðinum frá kl. 16:45-18:00.

2. Teljingin varð gjørd í tíðarskeiðinum frá kl. 13:35-14:25. Tá ið eygleiðararnir nærkaðust vindmátaramastrinum kom ein ATV koyrandi framvið mastrini og víðari norðeftir. Samstundis var samdrigið/mjörki í økinum. Teljingin bleiv tá niðurløgd.

3. Teljingin er gjørd í tíðarskeiðinum frá kl. 09:35-12:05. Eisini hesuferð kom ein ATV framvið økinum á nøkulunda somu leið sum hin 20.05.2024. Hesu ferð var veðrið til vildar, so teljingin helt fram upp ímóti ovara parti av Klivaløkshaga. Atkomuvegurin varð ikki kannaður.

4. Fosaa AM, Gaard M, Hansen J (2005) Reyðlisti. Náttúrulýsing lendi og sløg. Frágreiðing um reyðlistaflokkning av plantum og fuglum. Føroya Náttúrugripasavn. 19 pp.

5. Icelandic Institute of Natural History (2018) Red List for Birds. Finst her: <https://www.ni.is/en/resources/publications/red-lists/fuglar>

6. Artsdatabanken (2021) Norsk rødliste for arter 2021. Finst her: <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021>

7. BirdLife International (2021) European Red List of Birds. Publication Office of the European Union, Luxembourg. 52 pp.

8. Reyðlistastøða: NA, not applicable; LC, least concern; DD, data deficiency; NT, near threatened; VU, vulnerable; EN, endangered; CR, critically threatened; RE, regionally extinct.

\* Tað er møguligt, at Føroyar er eitt av seinastu økjumum í verðini, har tað finst ein rímuliga originalur stovnur av bládúgvu, men býdúvur og blendingsdúvur tynna framhaldandi hendan originala stovnin.

- Í frágreiðingini um lívfrøðiliga margfeldið og í hesum skrivið (Talva 2 og 3) verður víst til tann føroyska reyðlistan frá 2005. Hesin reyðlistin er tíverri ótíðarhóskandi, og er ikki nóg gott avgerðarstøði í dag. Í øðrum londum, og internationalt, verða reyðlistarnir dagfórdir hvørt fimta til sjevnda ár, fyri betur at kunna fylgja gongdini í lívmargfeldinum. Sum víst verður á í Talvu 2 og 3, kunnu okkara grannalond og Evropa vísa til reyðlistar frá 2018-2021.
- Important Bird Area programmið er eitt globalt tiltak frá BirdLife International, ið eyðmerkir økir, ið eru týdningarmikil fyri fugl og annað lívmargfeldi (ref. IBA). Økini verða defineraði út frá fastløgðum krøvum. Økið Sandsvatn, Gróthúsvatn og ímóti Søltuvík er eitt "Important Bird Area" (IBA) (Mynd 1 og [https://datazone.birdlife.org/site/factsheet/sandoy-iba-faroe-islands-\(to-denmark\)/map](https://datazone.birdlife.org/site/factsheet/sandoy-iba-faroe-islands-(to-denmark)/map)). Hetta umskarast við sunnara partinum av Klivaløkshaga.
- Eisini bergini frá Gróthúsvatn og til sunnara part av Søltuvík, og norðanfyri Søltuvík er ásett sum IBA (Mynd 1). Harvið er **Klivaløkshagi bæði umgyrdur av og umskarast við Important Bird Areas.**



**Mynd 1.** Important Bird Areas (IBA), Sandoy. IBA á landi er merkt við grønum økjum. IBA framvið fuglabergum er merkt við tjúkkari, brúnari striku. Kortið er funnið her: [https://datazone.birdlife.org/site/factsheet/sandoy-iba-faroe-islands-\(to-denmark\)/map](https://datazone.birdlife.org/site/factsheet/sandoy-iba-faroe-islands-(to-denmark)/map).

- Tal av slögum við Gróthúsvatn: Sambært umhvørvisárinsmetingini vóru bert seks sløg (17.06.2023) og átta sløg (06.7.2023) eyggleidd. Tað finnast lutfalsliga góð dáta um ríkidømi av slögum runt Gróthúsvatn (<https://ebird.org/hotspot/L4473194/recent-checklists>). Tað eru skrásett 67 sløg runt Gróthúsvatn deilt á 38 eftirlitsvitjanum (Talva 3). Av tilvild var eisini ein teljing gjørd við Gróthúsvatn hin 16.06.2023, dagin fyri tí teljing, sum er brúkt í umhvørvisárinsmetingini. Tá vóru eyggleidd 30 sløg (31 sløg, um skilt verður millum ‘villa slagið’ av bládúgvu og ‘býdúgvuna’). **Umhvørvisárinsmetingin gevur tí eina grova undirmeting av tal av slögum sum reiðrast í økinum og sum vitja Gróthúsvatn.**
- Lógv (*Pluvialis apricaria*) er ein av sermerktu fuglunum í føroysku heiðanáttúruni. Frágreiðingin um lívfrøðiliga margfeldið skivrar: "Sambært kanningum frá bretsku hálendinum er vandi fyri, at tali av lógv kann minka tætt við har, sum vindmyllur verða settar (Pearce-Higgins et al, 2009)." Hetta er eyðkent í eini fleirárskanning í einari vindmyllulund á umleið 4 x 4 km, og við 500 m buffarasonu (tað vil siga, at vindmyllurnar vóru staðsettar í tí sentrala økinum á umleið 3 x 3 km (Sansom et al, 2016). Tvey tey fyrstu árin undan konstruktiónsarbeiði byrjaði (2009 og 2010), reiðraðust áleið 33 pør innanfyri 4 x 4 km økið, og áleið 10 pør beint uttanfyri økið. Tað árið konstruktiónsarbeiði byrjaði (2011), varð talið av reiðrandi láum skorið niður í helvt. Fyrsta árið við framleiðslu (2012), varð stovnurin av reiðrandi láum enn meira skerdur, til áleið 10 pør. Seinna árið við framleiðslu (2013) var bert eitt einstakt par eftir innanfyri hetta økið (Mynd 2). Eftirlitsøkir uttanfyri vindmyllulundina vístu onga signifikanta broyting í tættleika av reiðrandi láum. **Vindmyllur hava tí týðandi ávirkan á reiðrandi lógv, og tað er týðiligt at í talvunum um avleiðingar (s. 9-10) burdi "0/-" skiftast út við eitt klárt "-".** Hetta er í samsvar við lokalar telljingar, ið víst er til í frágreiðingin um lívfrøðiliga margfeldið (Simonsen 2015).
- Frágreiðingin um lívfrøðiliga margfeldið skivrar víðari: "Homoya et al (2017) finnur ikki signifikanta ávirkan frá vindmyllum á amerikanskan lógv." Henda kanning fevnir um velt land (soya- og maismarkir), har tað helst er nóggur matur. Hetta er undir várflytingini, og fuglarnir steðga á í fleiri dagar, og skifta partvíst fjaðrarnar. Hetta eru tí stórliga ymiskar umstøðir enn í Klivaløkshaga, og **tað er óvist, hvussu samanberilig hendan kanningin er við støðuna um reiðring í Klivaløkshaga.** Eingin kanning er gjørd av lógv í flytitíðini, men vit vita, at lógvín savnast og flytur (bæði á vári og á heysti) í flokkum, ið kunnu fevna um tíggjutals fuglar og upp til fleiri hundrað fuglar.
- Tað er ikki bert láin, ið verður neiligt ávirkað í reiðringsatburði av vindmyllum. **Eisini onnur vanlig heiðafuglasløg, so sum mýrisnípa (*Gallinago gallinago*) og steinstólpa (*Oenanthe oenanthe*) (Pearce-Higgins et al, 2007), verða týðiliga neiligt ávirkaði í reiðringsatburði í og rundanum vindmyllulundir.**
- Tað finnast ósamsvarandi dáta fyri, hvussu summi fuglasløg verða ávirkaði av vindmyllulundum, men vit vita lítið um, hví so er (Hotker et al 2006). Tað kunnu vera fleiri orsøkir til ósamsvarandi úrslit, alt frá lendi og landslag til at einkult fuglasløg og stovnar eru vorðnir vandir við menniskjaligt virkseimi, sum tað finnast nógv dømir um. Fyri at nevna eitt, kann man í eini viðarlund (tildømis í Tórshavn) ella í einum urtagarði, eyggleiða kvørkveggju hoppa runt um beinini á



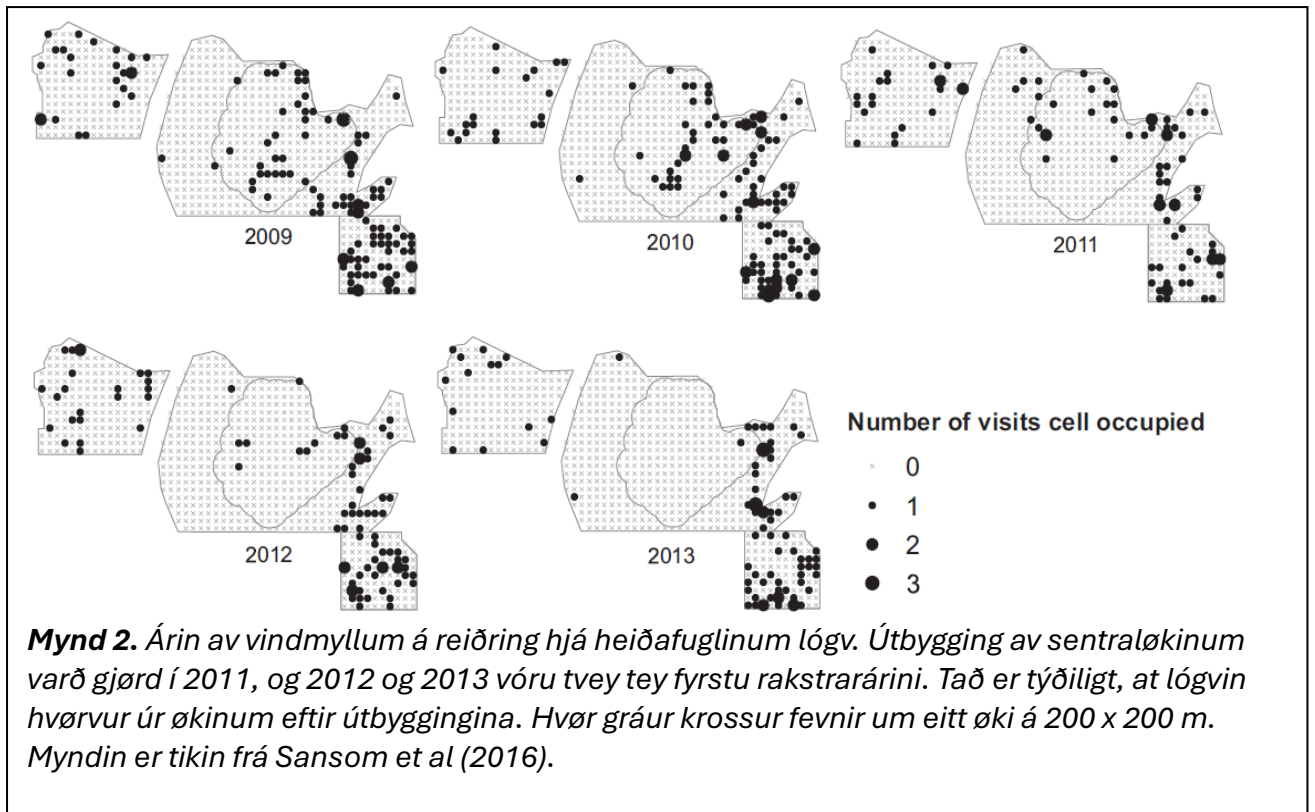
fólki, men í einum náttúrligum skógarøki vil hon fara á flog í tíggjutals metrar frástøðu.

**Talva 3.** Yvirlit yvir eygleidd fuglasløg runt Gróthúsvatn. Hetta er ein samanteljing av 38 eygleiðingarlistum frá Gróthúsvatni, og allir smálutir kunnu finnast á <https://ebird.org/barchart?r=L4473194&yr=all&m=> og <https://ebird.org/hotspot/L4473194/bird-list>

Navn	Latín	Reyðlistastøða <sup>5</sup>			
		FO 2005 <sup>1</sup>	ÍS 2018 <sup>2</sup>	NO 2021 <sup>3</sup>	EVR 2021 <sup>4</sup>
Grágás	<i>Anser anser</i>	VU	LC	LC	LC
Íslandsgás	<i>Anser brachyrhynchus</i>		LC	NA	LC
Brandgás	<i>Anser leucopsis</i>			LC	LC
Svanur	<i>Cygnus cygnus</i>		LC	LC	LC
Teymont	<i>Spatula querquedula</i>		LC	EN	LC
Sutlont	<i>Mareca strepera</i>			NT	LC
Ennigul ont	<i>Mareca penelope</i>	DD	LC	LC	LC
Ennihvít ont	<i>Mareca americana</i>		NA		
Villdunna	<i>Anas platyrhynchos</i>	VU		LC	LC
Snælduont	<i>Anas acuta</i>		NT	VU	VU
Krikkont	<i>Anas crecca</i>	DD	LC	LC	LC
Helsiont	<i>Aythya collaris</i>		NA		
Trollont	<i>Aythya fuligula</i>		LC	LC	NT
Stór grábøka	<i>Aythya marila</i>		EN	EN	LC
Æða	<i>Somateria mollissima</i>	NT	VU	VU	EN
Kolont	<i>Melanitta nigra</i>		LC	VU	LC
Ógvella	<i>Clangula hyemalis</i>		NT	NT	LC
Súgont	<i>Bucephala clangula</i>		NA	LC	LC
Tannont	<i>Mergus merganser</i>		VU	LC	LC
Toppont	<i>Mergus serrator</i>	VU	LC	LC	NT
Ont sp.		-	-	-	-
Bládúgva	<i>Columba livia</i>	NT*	LC	NA	NT
Tjaldur	<i>Haematopus ostralegus</i>	NT	EN	NT	VU
Hagalógv	<i>Pluvialis apricaria</i>	VU	LC	NT	LC
Stór svarthálsa	<i>Charadrius hiaticula</i>	CR	LC	LC	LC
Vípa	<i>Vanellus vanellus</i>	CR	NA	CR	VU
Spógvi	<i>Numenius phaeopus</i>	VU	LC	NT	LC
Tangspógvi	<i>Numenius arquata</i>	CR	CR	EN	NT
Lónspógvi	<i>Limosa lapponica</i>		NA	NT	LC
Reyðspógvi	<i>Limosa limosa</i>	DD	LC	CR	NT
Mýrisnípa	<i>Gallinago gallinago</i>	NT	LC	LC	VU
Helsareyði	<i>Phalaropus lobatus</i>	CR	DD	NT	LC
Stelkur	<i>Tringa totanus</i>	CR	NT	NT	VU
Tjaldursgrælingur	<i>Arenaria interpres</i>		LC	NT	LC

Sandgrælingur	<i>Calidris alba</i>		LC		LC
Fjallmurra	<i>Calidris alpina</i>	CR	LC	LC	LC
Kjógvi	<i>Stercorarius parasiticus</i>	EN	EN	VU	EN
Skúgvur	<i>Stercorarius skua</i>	VU	CR	LC	LC
Lundi	<i>Fratercula arctica</i>	NT	CR	EN	EN
Teisti	<i>Cephus grylle</i>	NT	EN	NT	LC
Lomvigi	<i>Uria aalge</i>	EN	VU	CR	LC
Fransamási	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	VU	LC	CR	LC
Skatumási	<i>Larus canus</i>	NT	LC	VU	LC
Fiskimási	<i>Larus argentatus</i>	NT	NT	VU	LC
Svartbakur	<i>Larus marinus</i>	NT	EN	LC	LC
Likka	<i>Larus fuscus</i>	NT	DD	LC	LC
Másafuglur sp		-	-	-	-
Havterna	<i>Sterna paradisaea</i>	EN	VU	LC	LC
Øsreyður lómur	<i>Gavia stellata</i>	EN	LC	LC	LC
Havgás	<i>Gavia immer</i>		VU	NA	LC
Havhestur	<i>Fulmarus glacialis</i>		EN	EN	VU
Súla	<i>Morus bassanus</i>	VU	VU	LC	LC
Hiplingur	<i>Phalacrocorax carbo</i>	RE	LC	NT	LC
Skarvur	<i>Gulosus aristotelis</i>	NT	VU	LC	LC
Silvurhegri	<i>Ardea alba</i>		NA		LC
Gráhegri	<i>Ardea cinerea</i>		NA	LC	LC
Smyril	<i>Falco columbarius</i>		LC	LC	VU
Grákráka	<i>Corvus cornix</i>	NT		LC	
Ravnur	<i>Corvus corax</i>	NT	VU	LC	LC
Nilksljómar	<i>Phylloscopus inornatus</i>		NA		LC
Grannljómari	<i>Phylloscopus collybita</i>		NA	LC	LC
Músabróðir	<i>Troglodytes troglodytes</i>	NT	LC	LC	LC
Stari	<i>Sturnus vulgaris</i>		LC	NT	LC
Óðinshani	<i>Turdus iliacus</i>		LC	LC	LC
Steinstólpa	<i>Oenanthe oenanthe</i>	NT	LC	LC	LC
Gráspurvur	<i>Passer domesticus</i>	NT	RE	NT	LC
Erla kongsdóttir	<i>Motacilla alba</i>	CR	LC	LC	LC
Summartítlingur	<i>Anthus pratensis</i>	NT	LC	LC	LC
Grátítlingur	<i>Anthus petrosus</i>	NT	LC	LC	LC

1. Fosaa AM, Gaard M, Hansen J (2005) Reyðlisti. Náttúrulýsing lendi og sløg. Frágreiðing um reyðlistaflokkning av plantum og fuglum. Føroya Náttúrugripasavn. 19 pp.
2. Icelandic Institute of Natural History (2018) Red List for Birds. Finst her: <https://www.ni.is/en/resources/publications/red-lists/fuglar>
3. Artsdatabanken (2021) Norsk rødliste for arter 2021. Finst her: <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisterforarter/2021>
4. BirdLife International (2021) European Red List of Birds. Publication Office of the European Union, Luxembourg. 52 pp.
5. Reyðlistastøða: NA, not applicable; LC, least concern; DD, data deficiency; NT, near threatened; VU, vulnerable; EN, endangered; CR, critically threatened; RE, regionally extinct.



### Keldur

Homoya W, Moore JW, Ruhl PJ, Dunning JB (2017) Do American golden-plovers (*Pluvialis dominica*) avoid wind-energy turbines in agricultural fields in Indiana during spring migration? *Wilson J Ornithol* 129, 863-871.

Hotker H, Thomsen KM, Jeromin H (2006) Impacts on biodiversity of exploitation of renewable energy sources: the example of birds and bats - Facts, gaps in knowledge, demands for further research, and ornithological guidelines for the development of renewable energy exploitation. Michael-Otto- Institut im NABU, Berghausen. 65 pp.

IBA. [https://en.wikipedia.org/wiki/Important\\_Bird\\_Area](https://en.wikipedia.org/wiki/Important_Bird_Area)

Pearce-Higgins JW, Stephen L, Langston RHW, Bainbridge IP, Bullman R (2009) The distribution of breeding birds around upland wind farms. *J Appl Ecol* 46, 1323-1331.

Sansom A, Pearce-Higgins JW, Douglas DJT (2016) Negative impact of wind energy development on a breeding shorebird assessed with a BACI study design. *Ibis* 158, 541-555.

Simonsen W (2015) Heiðafuglur í økinum við Nesvatn og Eystnes. Teljing av fugli í Neshaga 2014. Føroya Náttúrugripasavn / Søvni Landsins.